

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Erectione, Qualitatibvs Ad Ea
Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

310. An ad hoc, ut eligi quis possit in superiorem regularem requiratur
clericatus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](#)

quidem habens primam tonsuram, nuncupavit se Clericum pro obtinenda pensione Ecclesiastica, non poterit redargui de mendacio, quia hi omnes largo modo sunt Clerici ex mente juris) quatenus ab eo non habentur pro merita laicis, Lott. n. 14. Sumptum vero hoc nomen in genere subalterno pro electo quidem in sortem Domini, sed ordinato, non egreditur proprias species, adeoque non capit simplices Monachos & conversos, & juxta proprietatem generis complectitur omnes proprias species qualitercumque ordinatorum five initiatorum primâ tonsurâ, five etiam minoribus five majoribus, ad Episcopatum usque Lott. num. 15. & 16.

Quæstio 310. Num ad hoc, ut eligi quis possit in superiorum regularem, requiratur Clericatus?

Respondeo negativè, loquendo nimur per se. Pass. c. 25. n. 344. ex natura enim rei, & per se simpliciter ad regimen religiosum, & regulare non est necessaria in superiori potestas jurisdictionis (qua est potestas de publico, introducta dicendi jus, sententiandi, statuendique quod aequum est, ligandi, solvendi, puniendi in foro contentioso &c.) sed sufficit potestas dominativa spiritualis & paterna, qua competit superioribus regularibus ex voto obedientia supra subditos suos, ut eos secundum regulam dirigant in vitam æternam. Pass. loc. cit. patetque id ipsum, non tantum in Abbatissis, aliisque antistitibus Monialium, qua licet sufficientem potestatem gubernativam velut maternam habeant, carent tamen jurisdictione spirituali propriè tali. D. Th. in 4. dist. 25. q. 2. a. 1. ad 1. Suar. to. 4. de relig. tr. 8. l. 2. c. 1. n. 3. Sed & in Abbatis antiquorum Monachorum, Antonio, Hilario &c. qui non erant Clerici, sumitur ex Epist. D. Hieron. ad Eliod. & 4. ad Rusticum, qua referuntur dist. 16. q. 1.

Quæstio 311. Num ad officia, beneficia, dignitates habentes annexū sacram ordinem, eligi, aut aliter promoveri possint, non habentes actu tempore electionis vel promotionis dictum ordinem?

Respondeo affirmativè: per se nimur loquendo, & ubi simpliciter solum annexus est Ordo, sive, ut ait Lott. l. 2. q. 47. n. 13, ubi annexus est Ordo per necessariam quandam consequentiam, & non qualificativè ad personam promovendam de ipso promotionis tempore veluti si simpliciter dispositum, ut beneficiū sit sacerdotale, qualia fere sunt, quibus jure communi Ordo annexitur, quia illa annexio intelligitur habitu, non actu, & ita annexa est potius obligatio suscipiendo Ordinem, sufficitque proinde electum vel promotum ad ea, intra tempus sibi à jure statutum initiari Ordine requisito, sumitur ex c. cum in cunctis. de elect. & clem. 2. t. eod. Corrad. l. 2. c. 10. n. 84. cum communi, Ac ita de Canoniciatibus, & dignitatibus statuit Trid. sess. 24. c. 12. Idem est dum ex statuto, consuetudine, vel privilegio requiritur presbyteratus simpliciter. Corrad. loc. cit. num. 85. Secus tamen est, & non sufficit sola aptitudo v. g. etas ad Ordinem necessaria, sed requiritur ipse Ordo habitus actu tempore promotionis, ubi à jure, vel ubi ex speciali statuto, consuetudine, vel etiam ordinatione fundatoris ad hoc vel illud be-

neficium requiritur Ordo actu tempore provisionis habitus: dum nimur hoc exprimatur jure, statuto vel fundatore dicente v. g. conferatur beneficium habentis talis Ordinem: vel non conferatur, nisi habentis talis Ordinem, ut Lott. n. 7. cum qualitas juncta verbo debet intervenire tempore verbi, id est in ipso actu initio. Lott. n. 11. & 12. ex Cardin. ad c. perpendimus, de sent. excommunicat. n. 7. & Gon. decif. 72. in principio l. 1. vel adjectum est aliquid, unde id colligatur v. g. dum dicitur: presenteretur sacerdos, vel promoveatur Capellanus, qui missas celebret; vel habetur in fundatione, quod nou possint missas celebrari, aut sacerdotalia officia exerceri per substitutum. Corrad. loc. cit. n. 89. Gon. ad reg. 8. Cancel. Gl. 5. n. 101.) Lott. n. 10. citans Gon. ad reg. 8. Gl. 5. n. 105. Paris. conf. 50. n. 12. l. 4. Lamb. de jurep. l. 2. p. 1. q. 2. a. 22. n. 8. & 29. & plures alios.

Quæstio 312. Circa annexionem illam Ordinis ad beneficium, sive ea sit aptitudine, sive actu, quid attendatur, sive unde ea dignoscatur?

1. **R**espondeo primò: dum ea annexio dicitur esse ex consuetudine, attendendum est, num praecesserit prohibitus cum tempore habili ad prohibendum, nisi enim ex praecesserit, consuetudo talis induci nequit. Lott. cit. q. 47. n. 27. citans Sundum conf. 127. n. 21. Unde ex eo solum, quod beneficium supponatur semper collatum sacerdoti, dici non potest sacerdotale. Lott. num. 28. citans Geminian. in c. cum de beneficio. de probando. in 6to. num. 2.

2. Respondeo secundò: dum ea annexio dicitur esse ex statuto aliove jure, aut privilegio, quod scripto constat, nihil aliud attenditur, quam ipsius tenor, & secundum illum judicatur, an & qualiter Ordo annexus. Lott. n. 29. ex Probo ad Monach. in c. 15. cui. n. 44. qui tenor si dubius est, explicatur ab observantia. Lott. n. 30. citans Paris. l. 4. conf. 20. n. 19. Gon. ubi ante n. 86. si vero est clarus, statur verbis, & non attenditur quid prius fuerit servatum, estenim regula: ubi verba sunt clara, & sensus manifestus, cessat omnis interpretatio juxta l. continens, de verb. obligat. ac proinde frustra allegatur observantia, ut Rota decif. 136. n. 10. & 12. p. 1. recent. Lott. n. 31. & seq.

3. Respondeo tertio: nihil attentiū considerari oportere quam proprietatem vocis expressivae qualitatis Ordinis secundum verisimilem disponentis mentem. Lott. n. 51. unde licet nulla videatur facienda differentia inter has voces: sacerdos & presbyter, nisi quoad verbalem eorum derivationem, dum sacerdos à sacrificando dicitur, presbyter autem vox græca seniore significat, ex quo SS. Canones lenium seu senioratum illum ad ipsam sacerdotalem dignitatem transtulerunt, vox hac presbyter veram & propriam Ordinis sacerdotalis significationem suscepit, dictusque est presbyteratus Ordo ad distinctionem duorum Ordinum inferiorum diaconatus & subdiaconatus tam apud Canonum conditores, quam legum profanarum latores. Lott. à n. 52.) Nihilominus si dispositio facta fuit in loco ubi quilibet, etiam Ordinum inferiorum clerici, vocari solent presbyteri (cum interpretatio verborum potius facienda sit secundum sensum vulgarem, & communem usum loquendi, ut Felin. in proam. decretalium. à n. 5.)

VOX